

Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yerel Kredi	AKTS	Ders (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuvar (saat/hafta)
Mimarlıkta Tipomorfolojik Çözümleme	MIM5412	3	7.5	3	0	0

Önkoşullar	Yok
------------	-----

Yarıyıl	Bahar
---------	-------

Dersin Dili	Türkçe
-------------	--------

Dersin Seviyesi	Yüksek Lisans Seviyesi
-----------------	------------------------

Ders Kategorisi	Uzmanlık/Alan Dersleri
-----------------	------------------------

Dersin Veriliş Şekli	Yüz yüze
----------------------	----------

Dersi Sunan Akademik Birim	Mimarlık Bölümü
----------------------------	-----------------

Dersin Koordinatörü	Çiğdem Polatoğlu
---------------------	------------------

Dersi Veren(ler)	
------------------	--

Asistan(lar)ı	
---------------	--

Dersin Amacı	Mimari tasarımın içinde yer alacağı çevrenin mimari niteliklerinin iyi okunabilmesi, yeni tasarımılanan bina veya bina grupları için önemli bir tasarım girdisi sağlamanın ötesinde, var olan kent dokusunun sürdürülebilirliğinin de bir ölçütü haline de gelmektedir. Bu anlamda mimari çevrenin mekânsal niteliklerini biçimsel ve tipolojik yöntemle inceleyen farklı ama bir o kadar da birbiriyle ilintili iki yaklaşım bulunmaktadır: Kent Morfolojisi ve Tipoloji. Bu dersin amacı her iki inceleme yöntemini bir araya getirerek öğrencilerin kente bina/parsel ölçeğinden onun bütününe kadar olan daha geniş bir perspektiften bakmalarını sağlamaktır.
--------------	--

Dersin İçeriği	Ders eğitim süreci içerisinde temel bazı konulara değinecektir. Bunlar; 1. Kent Morfolojisi - Kent Morfolojinin tanımı ve amacı, biçimsel öğeler, Kent Morfolojisine yön veren okullar ve kuramsal altyapıları. 2. Mimari Morfogenetik - Mimarlıkta morfogenetik kavramı, Morfogenetik değişim, Mimarlıkta morfogenetik eşikler, Morfogenetik içerisinde işlev ve biçim, Morfogenetik adaptasyon dönemleri, Mimari morfogenetiğin genel süreci 3. Mimarlıkta Tipomorfoloji - Tipomorfolojinin amacı ve kent mekânına bakışı, Tipomorfolojik Yöntem, Üsluplar: İtalyan, İngiliz ve Fransız Yaklaşımları
----------------	--

Opsiyonel Program Bileşenleri	Yok
-------------------------------	-----

Ders Öğrenim Çıktıları

1	Kent Morfolojisine yön veren okullar ve kuramsal altyapılarının kavranması
2	Mimari morfogenetiğin genel sürecinin öğrenilmesi
3	Tipomorfolojinin amacı ve kent mekânına bakışının kavranması
4	Morfolojik analiz nedenlerinin kavranması
5	Mimarlıkta morfogenetik değişim ve morfogenetik eşiklerin öğrenilmesi

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Tanışma ve dersin genel yapısı hakkında görüşler bildirme	NA

2	Kent morfolojinin tanımı ve amacı; Morfolojik öğeler; Morfolojik öğelerin analizi; Kent morfolojisine yön veren okullar	Okuma: Moudon, A.V. (1997) 'Urban morphology as an emerging interdisciplinary field', Urban Morphology vol. 1 pp. 3-10
3	Kent morfolojisinin kuramsal alt yapısı; Araştırma prensipleri; Morfolojik analiz nedenleri: Açıklayıcı nedenler; Kuralcı çalışmalar; Eski kent kuramlarının tasarım üzerindeki etkileri.	NA
4	Kent mekanı elemanlarının incelenmesi; Rob Krier ve Kent Mekanı: sokak ve meydan tipolojileri	Krier, R. (1993) Urban Space, Rizzoli, New York – First chapter.
5	Mimarlıkta morfogenetik kavramı; Mimarlıkta morfogenetik değişim ve morfogenetik eşikler	Vance, J.E. Jr (1990) The Continuing City: Urban Morphology in Western Civilization, Johns Hopkins University Press - Introduction
6	Kent mekanı ve kuralcı strüktür kavramı; Morfogenetik içerisinde biçim ve işlevin yeri; Morfogenetik adaptasyon dönemleri: Yunan kenti, Etrüsk Roma şehri, Roma şehirciliğinin kayboluşu, Tüccar kenti ve ortaçağ mimarisi, Kusursuz kent: Rönesans, Endüstri kenti, Modern Şehir	NA
7	Ara Sınav	NA
8	Midterm 1 / Practice or Review	Moudon, A.V. (1994) 'Getting to know the built landscape: typomorphology', in Franck, K. and Scheekloth, L. (eds) Ordering space: types in architecture and design Van Nostrand Reinhold, New York
9	Tipomorfolojik Üsluplar; İtalyan Muratori ve Caniggia Ekolü; Muratori ve Caniggia Ekolünün bina tipolojisi ile mimari tasarıma yaklaşımı.	NA
10	İngiliz Conzen ekolü ve kent morfolojisi araştırma grubu; Conzen felsefesi ve yöntemi.	Whitehand, J.W.R. (2001) 'British urban morphology: the Conzenian tradition', Urban Morphology vol. 5 no. 2 pp. 103-109
11	Fransız Versailles Okulu: Kent Mekanı Yapısının İncelenmesi; Öğelerin tipolojisi, tipolojinin yöntemi, binaların tipolojisi, olağan öğe-ayrık öğe.	Panerai, P., Castex, J., (1970-71), Notes Sur La Structure De L' espace Urbain, L'architecture d'aujourd'hui, 153, Dec. 1970-Jan. 1971, s. 30-33; çeviren: Köksal, A., içinde, Arel, A., Gürsel, E., Özkan S., (2005), Selçuk Batur İçin Mimarlık Yazıları, Mimarlar Odası Yayınları, Ankara.
12	Fransız Versailles Okulu: Kent Mekanı Yapısının İncelenmesi; Yapılanmamış mekanların tipolojisi, yolların tipolojisi, meydanların tipolojisi.	NA
13	Fransız Versailles Okulu: Kent Mekanı Yapısının İncelenmesi; Kentsel büyüme, kentsel büyüme biçimleri, büyüme engelleri.	NA
14	Fransız Versailles Okulu: Kent Mekanı Yapısının İncelenmesi; Anıtsal dizge, Anıtlar dağarı, Anıt ve kentsel yapının denetimi.	NA

15	Final	Lynch, K., (1960), Image Of The City, MIT Press, Massachusetts, Cambridge.
16	Final Sınavı	NA

Değerlendirme Sistemi

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım		
Laboratuvar		
Uygulama		
Arazi Çalışması	5	15
Derse Özgü Staj		
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği		
Ödev		
Sunum/Jüri	2	15
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar	1	30
Final	1	40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		40
TOPLAM		100

AKTS İşyükü Tablosu

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	13	3	39
Laboratuvar			
Uygulama			
Arazi Çalışması	5	7	35
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	10	140
Derse Özgü Staj			
Ödev			
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			
Projeler			
Sunum / Seminer	2	3	6
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	3	3
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	3	3
Toplam İşyükü			226
Toplam İşyükü / 30(s)			7.53
AKTS Kredisi			7.5

Diğer Notlar	Yok
--------------	-----